

Op weg naar een open platform Inkoopinformatie Rijksinkoop

Beleidsreactie op het rapport van de Open State Foundation:

“Hoe ontsluiten wij inkoopdata”

Een inventarisatie van de behoeften van (her)gebruikers

Chief Procurement Officer Rijksoverheid

December 2021

A: Proloog

Het Kabinet heeft oktober 2019 zijn strategie voor de Rijksinkoop kenbaar gemaakt: “Inkopen met Impact”. Duurzaam, sociaal en innovatief inkopen is sindsdien het nieuwe normaal. Om dit beleid te realiseren is het wenselijk om een structurele en vruchtbare dialoog te organiseren tussen het Rijk en de externe stakeholders: burgers, bedrijven en belangenorganisaties. En expertise te delen met lagere overheden en kennisinstellingen. Dat verhoogt de kans om samen een antwoord te geven op de gemeenschappelijke uitdaging en vergroot het maatschappelijke draagvlak voor het Rijksbeleid.

Aan de externe stakeholders is via interviews gevraagd welke informatie zij nodig hebben om tot een goed gesprek met het Rijk te komen. De antwoorden hierop zijn besproken in een openbare bijeenkomst, waar iedere geïnteresseerde welkom was. Mede op basis van deze input kan een open, toegankelijk en overzichtelijk platform worden gebouwd met informatie over de Rijksinkoop en een voorziening om over deze informatie de dialoog met het Rijk aan te gaan.

De scope van het platform is categoriemanagement: ministeries kopen niet alleen voor zichzelf in, maar ook diensten of producten voor elkaar. Daarbij gaat het om tweeëntwintig categorieën, zoals uitzendkrachten, energie en werkplekomgeving. Voor elke inkoopcategorie is een categoriemanager gemachtigd om dit deel van de Rijksinkoop te managen: van de behoeftestelling en strategiebevestiging aan het begin tot aan de evaluatie van de geleverde diensten en producten aan het eind, inclusief het effect op de bereikte maatschappelijke doelen. Een iteratief proces, want de uitkomst van de evaluatie is de basis voor de start van de nieuwe inkoopcyclus. Aan Rijksinkoop via categoriemanagement wordt jaarlijks circa 2,5 miljard uitgegeven.

In opvolging van de aanbevelingen van de commissie Elias, “Grip op ICT”, heeft het Rijk voor zijn grote ICT-leveranciers zowel strategisch leveranciers- en contractmanagement (SLM-Rijk) als Software Asset Management (SAM) ingericht. Ook hier wordt informatie openbaar gemaakt, met het oogmerk om de maatschappelijke meerwaarde van de ICT te vergroten via de dialoog met de externe stakeholders.

Tot slot wordt op het platform de weg gewezen naar andere al openbare informatie.

Het vergroten van de maatschappelijke betekenis van de overheidsinkopen is een speerpunt in het beleid van de Europese Unie: “The Green Deal”. Nederland kan van andere EU-landen leren hoe dit te doen, en omgekeerd kan Nederland kennis en expertise delen over zijn aanpak. Het concept van het open platform inkoopinformatie Rijk zal in het voorjaar van 2022 worden besproken in een overleg met vertegenwoordigers van de EU-landen om met elkaar te kijken of het beter kan. Deze bijeenkomst zal door de CPO Rijk samen met het Open Contracting Partnership (OCP) worden georganiseerd.

Alle informatie over de Rijksinkoop via categoriemanagement wordt in beginsel openbaar. Relevante inkoopinformatie over de gehele inkoopcyclus van het Rijk is nu al openbaar of wordt binnenkort openbaar gemaakt. Zoals marktonderzoek, categorieplannen, Rijksaanbestedingen, Rijkscontracten en Rijksuitgaven. Met het platform wordt deze informatie toegankelijk gemaakt en de dialoog over deze informatie actief gevoerd.

Zowel de Aanbestedingswet 2012 als de Wet Open Overheid, die mei 2022 van kracht wordt, bevatten bepalingen ter bescherming van ondernemers dat bedrijfsvertrouwelijke en concurrentiegevoelige informatie niet openbaar mag worden gemaakt. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om bedrijfsgeheimen, prijzen en plannen. Het Rijk heeft zich aan deze wet- en regelgeving te houden. Tegelijkertijd is het Rijk verplicht om de doorslaggevende redenen bij de keuze van de winnende aanbieder kenbaar te maken. Door de categoriemanagers wordt hier gevolg aan gegeven door de verliezende aanbieder daartoe van de benodigde informatie te voorzien en hierover actief het gesprek aan te gaan. Vanuit dit perspectief zal door het Rijk worden bekeken welke informatie over de Rijksinkoop aanvullend openbaar kan worden gemaakt binnen de toepasselijke wettelijke kaders en rekening houdend met de belangen van burgers, bedrijven en belangenorganisaties.

B: De informatiebehoefte van de externe stakeholders

In mei van dit jaar heeft de Open State Foundation (OSF) het rapport “Hoe ontsluiten wij inkoopinformatie, een inventarisatie van de behoeften van (her)gebruikers” gepubliceerd. Daarvoor heeft de OSF een zo breed mogelijke groep van stakeholders benaderd namelijk brancheverenigingen, bedrijven, wetenschappers, (onderzoeks-)journalisten, belangenorganisaties en initiatiefnemers van open inkoop initiatieven in het buitenland. Vervolgens heeft de OSF, voor het openbaar maken en mogelijk inrichten van een open platform Inkoopinformatie Rijk, zeven aanbevelingen gedaan.

Eveneens in mei 2021 heeft de ICT-Uitvoeringsorganisatie van het Rijk (ICTU) het rapport “Communicatie Inkoop via een externe website, een inventarisatie van de wensen en eisen van categoriemanagers, SLM/SAM” aangeboden aan de opdrachtgever: de CPO Rijk. Om te kunnen bepalen welke informatie op welk moment voor wie relevant is, is het nodig inkoop-processtappen als vertrekpunt te nemen en te bepalen welk kanaal en welke informatie in welke processtap geschikt is. De ICTU biedt daarvoor een conceptueel kader, en beveelt onder meer aan het beheer professioneel te organiseren, om in afgewogen, haalbare stappen te starten en om bij het ontwerp aandacht te houden voor latere optimalisatie of verandering van de informatieverstrekking.

Voor elke van de zeven aanbevelingen van de OSF wordt in deze beleidsreactie een voorstel gedaan hoe hier al dan niet invulling aan kan worden gegeven. Hierbij zijn de adviezen van ICTU betrokken.

Aanbevelingen OSF-rapport

1. *Faciliteer alle vormen van (her)gebruik*

Het eerste advies van de OSF is om alle gepeilde wensen en behoeften van de externe stakeholders ook daadwerkelijk de uitgangspositie te laten zijn voor de ontwikkeling van het platform.

Deze aanbeveling wordt grotendeels opgevolgd. Wij optimaliseren het ontsluiten van de openbare informatie over de Rijksinkoop en bij het ontsluiten committeren wij ons aan de Open Contract Data Standaard (OCDS).

Voor nu voert het te ver om op voorhand volledig tegemoet te komen aan alle wensen van de (her)gebruikers, hier past een kosten/baten-afweging tussen de administratieve kosten en de baten van de extra mogelijkheden voor hergebruik. Het detailniveau van de gevraagde informatie is namelijk zeer groot en vereist ingrijpende aanpassingen in verschillende dataverzamelingen en systemen, alsmede mogelijke uitbreiding van de scope ervan (datgene waar de dataverzameling of het systeem voor is bedoeld). Extra datavelden moeten ook weer worden gevuld, data moet worden verzameld- en gecheckt. Buiten kijf staat de bereidheid om (proportioneel) tegemoet te komen aan de informatiebehoefte. Vanuit de gedachte ‘open, tenzij’ wordt met eigenaren van de bronnen verkend, of en in hoeverre toevoeging van datavelden binnen de gegeven kaders en randvoorwaarden mogelijk is. Toevoeging zal plaatsvinden als hierover interdepartementaal een positief besluit is genomen.

Ondertussen ontsluiten wij de informatie die nu al openbaar is. Dit zoals ook ICTU dat aanraadt en de categoriemanagers het als realistisch zien. Zo zullen (de openbare versies van) alle tweeëntwintig categorieplannen in 2022 openbaar worden gemaakt. De focus van deze categorieplannen is driedig:

- De bijdrage die de categorie levert aan de kabinetsstrategie Inkopen met Impact.
- De mate waarin aan de klantbehoefte wordt voldaan.
- De professionaliteit van de (Rijks-)inkoop.

Voor het openbaar maken van (de openbare versies van) de categorieplannen is door de CPO/Rijk een handreiking opgesteld om de informatie in de categorieplannen af te stemmen op de behoeften van de externe stakeholders en toegankelijk en leesbaar te publiceren. De uniformiteit van de openbare plannen zal door het

gebruik van een gemeenschappelijk format worden bevorderd. Elke categorie en markt is evenwel anders van aard en categorieën verschillen van elkaar in de fase van ontwikkeling. Die verscheidenheid blijft; elke categorie moet dus zelf accenten kunnen leggen bij de presentatie van de plannen naar buiten toe (“Couleur Locale”).

De categoriemanagers kunnen bij het openbaar maken door communicatie-experts worden gefaciliteerd om hun boodschap zo goed mogelijk te formuleren. In de praktijk zal blijken in hoeverre hun plannen tegemoetkomen aan de behoeften van de externe stakeholders. Door de dialoog aan te gaan en die te monitoren, kan worden nagegaan welke informatie voor de externe stakeholders aanvullend nodig is, of welke informatie door hen kan worden gemist, en in hoeverre hier door de categoriemanagers aan kan worden voldaan.

2. *Publiceer data uit de gehele inkoopcyclus*

Deze aanbeveling van de OSF wordt volledig opgevolgd. Voor elke fase uit de inkoopcyclus van het Rijk zal informatie op het open platform worden gepubliceerd; ook ICTU raadt aan het proces als vertrekpunt te nemen bij de identificatie van de informatiebehoefte. Concreet gaat het om:

- (Openbare versies van) de categorieplannen
- Marktconsultaties
- De aanbestedingskalender
- Gepubliceerde aanbestedingen
- (Metadata m.b.t.) de rijkscontracten
- SLM-plannen en SAM-plan
- Rijksuitgaven
- Evaluatie- en onderzoeksrapporten

Het samenbrengen van deze informatie op een platform, vanuit de samenhang van de inkoopcyclus van het Rijk, zal de toegankelijkheid en de bruikbaarheid van de inkoopinformatie Rijk verbeteren. En daarmee de dialoog met de externe stakeholders vergemakkelijken.

3. *Prioriteer de publicatie van contractdata*

Deze aanbeveling wordt opgevolgd, voor zover dit binnen de toepasselijke wettelijke kaders is toegestaan.

De kerngegevens (metadata) van/over de Rijkscontracten zijn al openbaar, deze informatie wordt elk kwartaal geactualiseerd. Ook de openbare aanbestedingsstukken, vaak met modelcontracten, bevatten informatie over de eisen waar de winnende aanbieder aan moet voldoen. En het Rijk, is als elke aanbestedende dienst, gehouden om de doorslaggevende redenen bij de keuze voor de winnende aanbieder kenbaar te maken aan de verliezende inschrijvers. In de praktijk maken de categoriemanagers hier werk van door de betreffende ondernemers te voorzien van de benodigde informatie over de doorslaggevende redenen en hier actief het gesprek over aan te gaan.

De externe stakeholders hebben de behoefte geuit om ook de prijzen van de winnende aanbiedingen openbaar te maken of, liever nog, de (gegevens in) contracten in hun geheel. Aan deze behoefte, en daarmee aan de aanbeveling van OSF, zal worden voldaan voor zover contractdata openbaar mogen worden gemaakt. Binnen de grenzen, bij het openbaar maken van overheidsinformatie, van de Aanbestedingswet 2012 en de Wet open overheid (Woo) zal door het Rijk worden bekeken welke informatie over de Rijksinkoop aanvullend openbaar kan worden gemaakt. Daarbij is het streven van het Rijk om waar het kan extra informatie openbaar te maken. Burgers, bedrijven, belangenorganisaties, andere belanghebbenden en categoriemanagers zullen hierbij worden betrokken.

4. Creëer een “single source of truth”

Deze aanbeveling volgen wij op. Wij ontsluiten de informatie geordend op één plek en maken we die gemakkelijker vindbaar en toegankelijk.

Het bouwen van één database is niet wenselijk. Op dit moment wordt veel data en informatie over publieke aanbestedingen gepubliceerd en opgeslagen binnen diverse online omgevingen. Met voor elke weblink een eigen perspectief en een specifieke informatiebehoefte, waaraan tegemoet wordt gekomen. Als al deze online omgevingen op een hoop worden gegooid, gaat dit ten koste van de vindbaarheid, het overzicht en de samenhang van de informatie over de Rijksinkoop. Beter is alle bronnen te ontsluiten op één plek, het platform. Daarmee wordt duidelijkheid gegeven over de herkomst van de inkoopdata Rijk. En wordt de toegankelijkheid van deze data verbeterd. Vervolgens kan worden door geschakeld naar andere online omgevingen met aanvullende en/of specifieke informatie.

De juistheid van de inkoopinformatie, die door het Rijk openbaar wordt gemaakt, is geborgd binnen de lijnorganisatie. ICTU raadt aan duidelijke eigenaren aan te wijzen, die verantwoordelijk zijn voor correcte invoer, actualisatie en volledigheid. Voor alle openbare informatie over de Rijksinkoop zal, per informatiebron, worden aangegeven wie hiervoor verantwoordelijk is. Deze verantwoordelijkheid zal binnen het Rijk worden geborgd. Daarbovenop is centrale regie nodig, maar ook centrale ontsluiting en beheer, zo adviseert ICTU. Juist in het samenbrengen en het gebruiksvriendelijk ontsluiten zit de meerwaarde van het platform.

5. Openbaar, tenzij ...

Dit onderschrijven we ten volle en volgen wij geheel op.

Op grond van de Wet open overheid (Woo), die de Wet openbaar bestuur (Wob) mei 2022 gaat vervangen, wordt het principe van actieve openbaarmaking wettelijk verankerd voor overheden. Vanuit dit perspectief adviseert de OSF om transparantie als uitgangspunt te nemen bij het openbaar maken van informatie over de Rijksinkoop en, waar daar om gevraagd is, te motiveren als bepaalde data en informatie niet worden gepubliceerd.

6. Pas de Open Contracting Data Standard (OCDS) toe

Deze aanbeveling volgen wij op. De OCDS wordt toegepast.

Een onderzoek naar de toepasbaarheid van OCDS voor de Rijksinkoop was een van de projecten in het vorige actieplan Open Overheid. De conclusie was dat deze standaard in voldoende mate door het Rijk wordt nageleefd en er geen ingrijpende maatregelen nodig zijn om de toepasbaarheid te vergroten. Tegelijkertijd is toen geconstateerd dat het wenselijk is om inkoopdata van het Rijk beter te ontsluiten en in onderlinge samenhang openbaar te maken. Om zo de dialoog tussen het Rijk en de externe stakeholders te verbeteren. Dit heeft geleid tot het project Contract Register, het aanvragen van de subsidie bij de Europese Gemeenschap en vervolgens de opname van dit project in het nieuwe Actieplan Open Overheid 2020-2022.

Bij de bouw en het inrichten van het platform, bevorderen standaarden en definities de vergelijkbaarheid van informatie. ICTU raadt aan om wat hetzelfde is ook hetzelfde te noemen, en toe te werken naar een inkoopthesaurus. Ook daarmee kan aan de vraag naar goede en verwerkbare data tegemoet worden gekomen. Contractmanagers vragen eveneens om uniforme presentatie, standaarden en definities. De realisatie daarvan is niet eenvoudig, en hiervoor moeten verschillende bestaande standaarden en definities met elkaar in samenhang worden gebracht: in het informatiestatuut, rond dashboards en bij verschillende andere partijen, ook buiten de Rijksoverheid. Het is een langdurig en taai proces om met de eigenaren van de vele bronnen tot overeenstemming te komen over een ‘lijst der lijsten’.

7. Ontwikkel mechanismen voor consultatie en onafhankelijke monitoring

Deze aanbeveling volgen wij op waar het gaat om de (door)ontwikkeling van het platform.

Het ontwikkelen van onafhankelijke monitoring op de Rijksinkoop voert te ver. Dit advies van de OSF komt voort uit de overtuiging dat hervormingen op het gebied van publieke aanbestedingen niet kunnen slagen zonder de deelname en inspraak van (her)gebruikers buiten de overheid. Maar binnen het Rijk zijn meerdere mechanismes om de betrouwbaarheid van inkoopinformatie te borgen en te monitoren.

Informatie delen, doen we voor belanghebbenden in de samenleving. Met het actief openbaar maken van deze informatie wordt het mogelijk om de dialoog met de externe stakeholders te voeren om zo met elkaar tot de beste aanpak te komen. Omdat de huidige controle op de openbare inkoopinformatie geregeld is, en geënt op de wetten en regels die daarvoor met elkaar zijn afgesproken, voert het ontwikkelen van mechanismen voor onafhankelijke monitoring, anders dan het mechanisme voor consultatie dan in de volgende alinea aan bod komt, te ver.

Een mechanisme voor consultatie is zeer zinvol om tot een goede doorontwikkeling van het open platform te komen. De ICTU beveelt het inrichten van een kwaliteitscirkel aan. Een gebruikerspanel, met een representatieve afvaardiging van externe stakeholders is, in eerste instantie, een probaat middel om feedback op te halen op de juistheid, volledigheid en actualiteit van de informatie op het platform en om op basis daarvan verbeteringen door te voeren. De beste aanpak is om een goed begin te maken en het platform met elkaar verder door te ontwikkelen. Zeker in het begin zal een frequent overleg tussen het gebruikerspanel en de leveranciers van inkoopinformatie van het Rijk bijdragen aan een adequaat platform en het creëren van een cultuur van open uitwisseling van informatie. Het identificeren van koplopers en het benutten van goede voorbeelden (Best Practices) helpen dit proces te versnellen.

C: Opvolging “Open Inkoop in Beeld”

Om de informatie compleet en op orde te krijgen is een cultuurverandering nodig. Dat is een van de belangrijkste uitkomsten van de bijeenkomst “Open Inkoop in beeld” en wordt ook door ICTU benoemd. De blik van het Rijk moet meer naar buiten worden gericht, waarbij in alle openheid van gedachten wordt gewisseld over het beleid en de afwegingen die daarbij worden gemaakt. Daarvoor is transparantie nodig, en die vereist een culturomslag bij alle betrokkenen. Met als doel om samen te werken aan een Rijksinkoop met een zo groot mogelijke duurzame, sociale en innovatieve impact, binnen de grenzen van de rechtmatigheid.

Een werkend open platform voor de Rijksinkoop kan niet alleen externe gebruikers helpen, maar ook een hefboom zijn voor de rijksoverheid zelf en de andere overheden. Door het delen van kennis, expertise en goede voorbeelden, wordt een bijdrage geleverd aan een betere inkoop met meer maatschappelijke impact. Als de informatie toegankelijk is, en geschikt voor hergebruik, zijn inkopers minder tijd en energie kwijt aan zoekwerk. Deze winst kan dan worden benut voor een betere inkoop, zeker in een tijd waarin inkopers vaak overbelast zijn.

Het concept voor het open platform wordt in het voorjaar van 2022 besproken met de EU-landen. Dit overleg is voorzien in het projectplan voor het Contract Register en zal worden georganiseerd door de Open Contracting Partnership (OCP) in samenwerking met de CPO/Rijk. Belangrijk is het delen van kennis en expertise tussen de EU-landen op een wijze, die daadwerkelijk leidt tot meer openheid over de inkoop. Dit zal het uitgangspunt zijn van de EU-conferentie, die met middelen vanuit het Actieplan Open Overheid wordt georganiseerd.

Er bestaat consensus over het positieve effect van transparantie van de opdrachtgever voor de inkoop. Hoe transparanter de opdrachtgever is, hoe beter de inschrijvingen zijn. En dat is ons doel. Of dan ook de inhoud van alle Rijkscontracten openbaar worden gemaakt of de prijzen van de winnende inschrijver, is zoals eerder hier aangegeven onderwerp van nader onderzoek.

Overeenstemming bestaat ook over het ervaringsfeit dat het opzetten van een open platform geen gemakkelijke taak is. Zo zal het nodig zijn om prioriteiten te stellen, verschillende (publieke) belangen tegen elkaar af te wegen en te werken met een groeimodel. Niet alles kan nu eenmaal tegelijkertijd. We vertrekken vanuit de stellige overtuiging dat openheid de kern van onze houding moet zijn, en we alleen in uitzonderlijke gevallen privacy of andere veiligheid voor moeten laten gaan. De politiek is daar helder in. Beloftes verplichten.

D: Een eerste, volwaardige, opzet voor een open platform inkoopinformatie Rijk

Een open platform inkoopinformatie Rijk, dat is ingericht langs de aanbevelingen uit het OSF-rapport en het ICTU-rapport, is niet in een keer klaar, maar zal stapsgewijs worden opgebouwd. Na elke stap wordt feedback opgehaald en een openbare consultatie worden georganiseerd. Dit kan via het inrichten van een kwaliteitscirkel: een feedbackloop met de gebruikers van de informatie.

Het totaal aan goederen en diensten, dat het Rijk inkoop, is zeer divers. De Rijksinkoop loopt uiteen van grote infrastructurele werken, defensiematerieel, beschermingsmiddelen tot aan laptops, tablets en de inhuur van uitzendkrachten. De scope van het open platform bestaat uit het ontsluiten van informatie rond generieke, departement overstijgende, Rijksaanbestedingen in het kader van het categoriemanagement (dit zijn allen Europese aanbestedingen). Daarbij gaat het om circa € 2,5 miljard aan uitgaven per jaar. Daarnaast wordt de weg gewezen naar andere web omgevingen met al openbare informatie.

Onderstaande vormt de input voor het eerste, volwaardige opzet. Met deze informatie wordt een ontwerp gemaakt, uitgaande van mogelijke uitbouw later:

De volgende informatie wordt direct op het platform geplaatst:

- Kabinetsbeleid Inkopen met Impact
- De (openbare versies van) categorieplannen (Inkopen met Impact, tevreden klant en professionaliteit)
- Marktconsultaties
- De Rijksaanbestedingskalender
- Gepubliceerde aanbestedingen
- Kerninformatie Rijkscontracten
- Strategisch Leveranciers- en contractmanagement en Software Asset Management
- Rijksuitgaven
- Evaluatie- en onderzoeksrapporten over de Rijksinkoop
- Goede voorbeelden (Best Practices) van de Rijksinkoop, ter inspiratie van lagere overheden.

Op het open platform wordt de informatie vanuit de samenhang in het inkoopproces van het Rijk gepresenteerd. En in een vorm die zowel aansluit bij de doelgroep, als gemakkelijk aan te leveren is. Dat kan in de vorm van (verwijzing naar) dataverzamelingen zijn, documenten (al of niet publieksvriendelijk gemaakt), *infographics* of andere vormen. Data en documenten, die voor een goed begrip van de Rijksinkoop van belang zijn, komen op het platform te staan, of er wordt naar verwezen als ze al elders staan. De gegevens worden regelmatig geüpdatet. De categorieplannen om de drie jaar, de Rijksuitgaven elk jaar en de Rijksaanbestedingskalender en het overzicht van Rijkscontracten elk kwartaal. De andere informatie wordt geactualiseerd als dat aan de orde is.

Gebruikers kunnen vragen stellen over de gepubliceerde informatie (vraagbaak)

Een dergelijk platform bevat een vraagbaak, waar feitelijke vragen over de inkoopinformatie van het Rijk kunnen worden gesteld. Vragen worden gekanaliseerd naar degenen die er antwoord op kunnen geven. De vragen en daarop gegeven antwoorden worden opgeslagen en deze informatie blijft direct oproepbaar. In het kader van de AVG worden de persoonsgegevens van de vraagsteller uiteraard niet bewaard. Hoe de vraagbaak eruit gaat zien, wordt nog uitgewerkt in afstemming met bestaande websites, loketten en contactpunten.

Het platform krijgt een voorziening voor de te voeren dialoog.

Over de informatie op het platform kan een dialoog worden gevoerd door de externe stakeholders met het Rijk. Om deze dialoog in goede banen te leiden zal, door het gebruikerspanel, een set met gedragsregels worden opgesteld om een ordentelijke discussie mogelijk te maken. De uitkomsten van de dialoog worden opgeslagen en ook deze informatie blijft direct oproepbaar.

Experts maken het ontwerp van het open platform.

Het open platform zal professioneel worden gemaakt, hiervoor zullen experts worden ingeschakeld. Bij het ontwerp zijn toegankelijkheid en de gebruikersvriendelijkheid de twee belangrijkste criteria. De CPO/Rijk en de coördinerend directeuren inkoop (CDI's) maken de keuze voor een geschikt platform, bestaand of nieuw. Vervolgens is het mogelijk een ontwerp te maken op basis waarvan de eerste, volwaardige versie van het platform daadwerkelijk kan worden gebouwd of ingericht.

Het platform wordt doorontwikkeld

Het zal meerdere jaren duren voordat het platform volgroeid zal zijn. De beste aanpak is om te ontwerpen met (technische/functionele) uitbreiding voor ogen, en na de start het platform met elkaar door te ontwikkelen. Zeker in het begin zal een frequent overleg tussen het gebruikerspanel en de leveranciers van inkoopinformatie van het Rijk bijdragen aan de optimalisatie van het platform en het creëren van een cultuur van open uitwisseling van informatie. Het identificeren van koplopers en het benutten van goede voorbeelden helpen dit proces te versnellen en vormen een hefboom voor het meer inkopen met impact door de lagere overheden.